

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Et si ceterorum quoque Metropolitarum jura hoc canone firmentur. Ex collatione canonis secundi Const. cum Nicæno colligitur hic etiam agi de Diœcesibus Asiana, Pontica, & Thracia. Earum mentio ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

& Imperij Lib. I. Cap. III.

II

Libyam, quæ regno Cyrenæorum aucta Ägypto accesserant; cùmque Antiochia prærogia per Orientem canone Nicæno fancirentur, quorsum solius metropoleos Romanæ ratio habita fuisset, reliquo Patriarchatus per Occidentem prærogio, si quod Romanus Pontifex obtinebat? Aliorum argumentis addam Hieronymi & Innocentij Primi auctoritatem, qui dubitare non sinunt de jure Patriarchico Antiocheni Episcopi canone Nicæno decretum fuisse. Ille enim conceptis verbis affirmat Antiochiam, secundum canones Nicænos, esse metropolim Orientis. Hic verò scribit Antiochenę Ecclesię delatam fuisse à Nicæna Synodo, non unius tantum provinciæ five metropoleos administrationem, sed totius Diœcœsos Orientalis, id est, quindecim provinciarum quæ Oriente continebantur. *Revolventes itaque, inquit, auctoritatem Nicene Synodi, que unam omnium per orbem terrarum explicat mentem Sacerdotum, que censuit de Antiochenæ Ecclesiæ cunctis fidelibus, ne dicam Sacerdotibus, esse necessarium custodiare, qua super Diœcœsim suam, non super aliquam provinciam, recognoscimus constitutam.* Idem ergo censendum est de Episcopis Romæ, & Alexandriae: ad quorum exemplum, ut docet canon, Antiochenæ Ecclesiæ iura constituuntur; ut non solius metropoleos prærogia, sed etiam Patriarchica, canone illo firmata fuerint. Accedit Theodoreti testimonium: qui Titulo primo Collectionis Canonum, quæ extat in codice manuscripto Bibliothecæ Regie, docet de dignitate & iuribus Patriarcharum hoc canone Nicæno agi. *Καὶ τὸς ἔνδεισις τοῖς πατριαρχαῖς εἰ τῷ κανόνω την. Καὶ οὐδὲ τοῖς μη ἔχει τοις αὐτοῖς ὑφαπτάσιν ἐπαρχαῖς ἐπέρα τρεσούσιν, οὐδὲ χειροτονίᾳ οὐδοκούσι. ἀλλὰ εἰ τοῖς ὑφαπταγεισαῖς οὐδὲ τοῖς ἀδικηθεῖσιν αὐτοπληθεῖσι. Τοῦτο εἰ Νικαιαῖς τοῖς κανον. γ., δ. Τοῦτο εἰ Εφεσωῖς τοῖς καν. γ. De tributo per canones Patriarchis honore. Et non licere eorum alicui provin- ciam alteri competentem invadere, pro ordina- tione, aut administratione, sed eas que jam in- vasa sunt, iis quibus injuria facta est restituendas. Nicene Synodi canon VI. Eiusdem Syn. canon VII. Synodi Constantinopolitana canon IIII. Eiusdem canon IV. Synodi Ephesina canon VII.*

VIII. Neque verò obstat quod eodem canone Concilij Nicæni ceterorum Metropolitarum prærogia confirmantur. Quippe nihil vetera parte prima canonis trium præcipuorum Episcoporum seu Metropolitarum, Romani, Alexandrinæ, & Antiocheni, iura consuetudine inducta sanari, & deinde generalibus verbis cetero-

rum omnium prærogiosis caveri. Enimvero præter generalem illam juris metropolitici confirmationem, videtur canon Nicænus insignem quandam provinciarum administrationem insinuare, que tribus illis Patriarchis non competenter. Constituto namque jure Alexandrinæ Ecclesiæ ad exemplum Romani Episcopi, simile jus, o'polas, decernit Antiochia & in ceteris provinciis, nali εἰ τοῖς διάλογοις ἐπαρχαῖς. Ergo in quibusdam aliis provinciis præter Antiochenam, Alexandrinam, & Romanam, erant similia administrationis τρεσούσια. Earum nomen edit canon secundus Constantinopolitanus: quo, Ägypto commissa Episcopo Alexandriae, & Oriente concredito Antiochia Episcopo, Asiana, Pontica, & Thracica Diœcœses suis synodis administrandæ juxta Concilium Nicænum demandantur. Trium istarum Diœcœsion ab Orientali distinctarum meminit Theodosius senior apud Theodoretum. Et ante illum Constantius, qui ad Seleuciense Concilium frequenter adesse jussit Episcopos Orientis, & Asianæ, Ponticæque Diœcœsos. Ipséque adeo Constantinus Imperator meminit Episcoporum Asianæ, & Ponticæ, in Paschæ celebratione consentientium.

I X. Quare non est quod aliquis sibi persuadeat tres illas Diœcœses & Ecclesiæ etiam πατριαρχαῖς à Synodo Constantinopolitana institutas fuisse, ut colligi videtur è Socrate; cuius sententiam, nondum satis expensam, illustrare non alienum ab hoc loco esse duxi. Cum Orientales Ecclesiæ per quadraginta annos variis hæresibus vexatae, sub Theodosio liberius respirare cœpissent, Secunda Synodus ab illo Principe Constantinopoli coacta, Arrianorum, Macedoniae, & ceterorum ejusmodi blasphemias anathemate defixit. Tum postquam fideli prospexit, disciplinam quoque attigit, constituta Ecclesiæ administratione secundum canones Nicænos; eo adgetto, ne Diœcœsion Exarchi positas extra fines suos Ecclesiæ invaderent; sed Ägyptus, ut dixi, Alexandrino Episcopo, Oriens Antiocheno, Asiana, Pontica, & Thracica Diœcœses suis synodis committerentur. Haec quidem disertis verbis in canonibus Secundæ Synodi continentur. Ceterum quia religionis intererat ut Episcopi hæretici ab Ecclesiis pellerentur, hæc regula præscripta est à Theodosio, de synodi sententia, ut iij soli Episcopi inter orthodoxos censerentur qui communionis vinculo cum certis quibusdam Episcopis per unamquamque Diœcœsim à lege designatis nosterentur: quos ideo præ ceteris Imperator delegit,

B ij

Can. vi. Nic. Sl.
militar autem &
apud Antiochiam
etiamque pro-
vinciæ sua privi-
legia gerentur
Ecclesiæ.

Theod. I. 5. c. 23.
Idem I. 2. c. 27.

Euseb. I. 3. de vita
Const. c. 18.

Socrates I. 5. c. 8.

Hieronimus ep. ad
Pamachiam.
Cajetanus: rela-
tus est cap. 10. §. 3.

Janecc. ep. ad A-
lex Antioch.

Can. Nic. VI. β.
μονιμούσιαν &
αριστούσιαν
εἰσαγ.

videlicet lib. 3.
ep. 1. §. 3. &
lib. 2. §. 6. μη ἔχει τοις αὐτοῖς ὑφαπτάσιν ἐπαρχαῖς ἐπέρα τρεσούσιν, οὐδὲ χειροτονίᾳ οὐδοκούσι. ἀλλὰ εἰ τοῖς ὑφαπταγεισαῖς οὐδὲ τοῖς ἀδικηθεῖσιν αὐτοπληθεῖσι. Τοῦτο εἰ Νικαιαῖς τοῖς κανον. γ., δ. Τοῦτο εἰ Εφεσωῖς τοῖς καν. γ. De tributo per canones Patriarchis honore. Et non licere eorum alicui provin- ciam alteri competentem invadere, pro ordina- tione, aut administratione, sed eas que jam in- vasa sunt, iis quibus injuria facta est restituendas. Nicene Synodi canon VI. Eiusdem Syn. canon VII. Synodi Constantinopolitana canon IIII. Eiusdem canon IV. Synodi Ephesina canon VII.

I. Eli. Bellum I.
Baron. Celsi.
II. Celsi
III. Celsi
IV. Fradi-
V. Salmo-
VI. C. R. I. M.
IX. Celsi.